

ГЛАВА СЕДМА.

Състояніе-то на Българскѣ-тѣ черковѣ слѣдѣ унищожаваніе-то на Патриаршии-ты ѿ.

§. 99. Нови опити за покатоличваніе-то на Българи-ты. Унія-та на 1860 г. Протестанти-ти въ Българіи.

Ные видѣхмы по-горѣ, какъ Католишката черкова, отъ покръстваніе-то на Българи-ты още, вынаги мысляше, за да гы покатоличи, нѣ сички-ти и трудове затова сѫ си останжли все на сухо и безъ сполучкѣ. Не е твърдѣ лесно нѣщо, да ся убѣди Българинъ-тѣ да напустне вѣрж-тѣ на свои-ты бащи. Тя виждаше това, нѣ суеславіе-то и пакъ иж не отчайваше, ами все вардаше слуяй, та да може да си постигне цѣль-тѣ. Тѣзи случаи за неїж сѫ появяваны-ты сегысь-тогысь неспоразумѣнія измежду народа, които много пожти и тя сама отдалъко въпроизвождаше, само да и ся отвори пажъ да работи и борави по цѣль-тѣ си. Съ тѣзи постѣнкѣ ся явява тя помежду ны и при царь Бориса, и при Симеона, и при Ивана I-ый, и при Ивана II-ый, и въ паданіе-то на Българско-то царство, нѣ всѣ безъ да сполучи. Само кога-то Маджере-ти бѣхъ завладали Видинскѣ-тѣ областъ (1365—1369 г.), тя що-годѣ бѣше сполучила, нѣ и то по причинѣ пакъ на умразж-тѣ, коиж-то имахъ помежду си Царь-Александрови-ти сынове, Страшимиръ и Шишманъ, кой-то, видѣхмы вече, какъ скоро гы распилѣ пакъ. Нѣ и като и ся отблъснѣ и тѣзи насилиственѣ смѣлостъ, тя ся не отчия, ами търсяше срѣдство, какъ да ся появи пакъ помежду ны. Търеила и го сполучила.

Османліи-ти завладахъ вече Балканскія полуостровъ, имащець добрина-тѣ, да завардять вѣроисповѣдни-ты работы на свои-ты подданици въ положеніе-то, въ кое-то гы заварили. Тѣ не имѣ ся мѣсяли въ тѣхъ и были вѣротърпими, както и днесъ. А то подало причинѣ на Католици-ты, да нахлуѫть пакъ помежду ны. Дѣржава-та ся прошерила съ Францисканци и Доминиканци, кои-то свободно проповѣдавали на сѫкадѣ, а че най-много бѣхъ напалатили въ XVI-ый вѣкъ, кога-то реформація-та, въоружена противъ безграницно-то властолюбіе на папы-ты, гы истласквала отъ вѣтрешност-тѣ на Европѣ. Какво не употребили тѣ насрѣщѣ и, — най-безчеловѣчни-ты срѣдства, убивали, наказвали и живи даже горили нейны-ты неустрашимы отъ нищо послѣдователи, кои-то си все слѣдвали да ся отмѣтать отъ беззакони-тѣ имѣ власть. Тайл